

Мишљење

о процени ризика од корупције у Предлогу уредбе о начину коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије

I. Општа процена ризика корупције – начелни став

Предлог уредбе о начину коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије (у даљем тексту: Предлог уредбе) припремило је Министарство финансија и објављен је на интернет старници министарства.

Предлог уредбе представља подзаконски акт Закона о јавној својини (“Сл. Гласник РС” бр. 72/2011). Одредбом члана 60. став 3. Закона о јавној својини дато је овлашћење Влади да ближе уреди начин коришћења превозних средстава у својини Републике Србије.

Ступањем на снагу Предлога уредбе престаће да важи Уредба о условима и начину коришћења службених возила (“Службени гласник РС” број 112/08, 117/08, 16/09). Анализирајући одредбе Предлога уредбе и важеће Уредбе о условима и начину коришћења службених возила утврђено је да су уредбе готово идентичне садржине, јер је у Предлогу уредбе промењен само назив и избрисани су поднаслови.

Предлог уредбе регулише услове и начин коришћења службених возила која су поверена Управи за заједничке послове републичких органа, за потребе највиших државних органа, што се не може закључити из назива Предлога уредбе, који указује да се уредбом уређује начин коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије. Ово практично значи да коришћење службених возила која су на коришћењу у министарствима и другим државним органима, организацијама, агенцијама није регулисано овим Предлогом уредбе.

Предлогом уредбе није јасно дефинисан циљ. Међутим, из одредаба Предлога уредбе може се закључити да је циљ ове уредбе да се на јединствен начин регулише начин коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије.

Имајући у виду да је предмет овог Предлога уредбе регулисање услова и начина коришћења службених возила која су поверена Управи за заједничке послове републичких органа, овај циљ неће бити остварен, јер се Предлог уредбе не односи на службена возила на коришћењу у министарствима и другим државним органима. Усвајањем Предлога уредбе неће се допринети рационалнијем и ефикаснијем коришћењу службених возила у јавној својини Републике Србије.

II. Детаљна анализа ризика од корупције у одредбама Предлога уредбе

Назив Предлога уредбе

Назив Предлога уредбе, који гласи “Уредба о начину коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије”, не одговара садржају и предмету уређења Предлога уредбе. Назив правног акта треба да одговара садржају прописа. Наиме, назив Предлога уредбе указује на то да

се овом уредбом уређује начин коришћења службених возила у јавној својини Републике Србије, а одредбама члана 1. Предлога уредбе као предмет уређења се наводе службена возила поверена на управљање Управи за заједничке послове републичких органа, што указује да се не односи на сва службена возила у јавној својини Републике Србије (нпр. службена возила министарстава, других државних органа и организација).

Овако формулисан назив не кореспондира са садржином Предлога уредбе.

Препорука Агенције је да се назив преформулише и усклади са одредбама Предлога уредбе.

Члан 1.

Одредбама члана 1. Предлога уредбе дефинише се предмет регулисања уредбе, тако што уређује услове и начин коришћења службених возила, поверених на управљање Управи за заједничке послове републичких органа, за потребе: Народне скупштине, председника Републике, Владе и служби Владе, министарстава (осим Министарства унутрашњих послова, Министарства одбране и Министарства спољних послова) и других републичких органа.

Одредбама члана 60. став 3. Закона о јавној својини (“Сл. Гласник РС” бр. 72/2011) прописано је да Влада уређује начин коришћења превозних средстава у својини Републике Србије, што значи да је предмет овог Предлога уредбе знатно ужи од овлашћења из закона.

Члан 6.

Одредбама овог члана утврђује се ко има право на сталну употребу службеног возила са возачем, па се тако под тачком 1. наводе: председник Републике, председник Народне скупштине, председник Владе, председник Уставног суда, председник Врховног касационог суда, председник Привредног апелационог суда, Заштитник грађана, председник Савета Државне ревизорске институције и Повереник за информације од јавног значаја; а под тачком 2. се наводе: потпредседници Народне скупштине, потпредседници Владе, министри, секретар Народне скупштине, генерални секретар председника Републике, Генерални секретар Владе. Из одредби Предлога уредбе не може се извести закључак зашто су државни функционери разврстани у две тачке, а имају иста права (право на сталну употребу возила са возачем), а из одредаба Предлога уредбе се не може закључити ни да ова подела утиче на категорију службених возила која се распоређују на сталну употребу, јер о томе одлучује комисија коју образује Генерални секретар Владе (члан 9.), без прописаних критеријума.

Члан 9.

Став 1. прописује да комисија коју именује Генерални секретар Владе утврђује категорију службених возила која се распоређују на сталну употребу за лица из члана 6. Предлога уредбе. Одредбама Предлога уредбе није регулисана процедура нити критеријуми на основу којих комисија доноси одлуку о категорији службених возила на сталну употребу. Пропуст да се регулишу правила процедуре и критеријуми представља ризик од корупције, јер се на тај начин стварају правне празнине, што оставља велики простор за лица која ће примењивати уредбу да ставрају правила која им одговарају.

Став 3. предвиђа да ће начин рада Комисије ближе бити одређен актом о образовању комисије, али не прецизира да ли овај акт садржи критеријуме на основу којих се утврђује категорија службених возила. Осим тога, акт о образовању комисије доноси Генерални секретар Владе, који и сам спада у круг лица која имају право на сталну употребу возила са возачем, што може представљати сукоб интереса.

Члан 10.

Став 1. прописује садржину захтева за употребу возила. Захтев треба да садржи податке о називу републичког органа, име и презиме корисника и његову функцију, односно положај или звање.

Став 2. прописује да овлашћено лице Управе утврђује приоритет и по том приоритету распоређује службена возила и прави распоред њиховог коришћења. Ова одредба садржи ризик корупције, јер нису утврђени критеријуми на основу којих овлашћено лице утврђује приоритет, и на тај начин је створена правна празнина. Осим тога, на тај начин се овлашћеном лицу Управе дају велика дискрециона овлашћења код утврђивања приоритета.

III. Закључак

Предлог уредбе идентичан је важећој Уредби о условима и начину коришћења службених возила. Имајући у виду наведено, усвајањем Предлога уредбе неће се допринети рационалнијем и ефикаснијем коришћењу службених возила у јавној својини Републике Србије.

Предлог уредбе садржи и ризике од корупције у појединим одредбама, као што су неусклађеност назива уредбе са одредбама предлога уредбе, правне празнине.

У циљу спречавања злоупотреба у коришћењу јавних ресурса и рационалнијем и ефикаснијем коришћењу службених возила, основна препорука Агенције је да се Предлогом уредбе на јединствен начин уреди коришћење, начин доделе и евиденција службених возила.